

**Verslag concept
Commissie Bestuur**

Datum commissievergadering	:	21 september 2026
Commissievoorzitter	:	Dhr. P. Teeuwen
Commissie-adviseur	:	Mw. J. Faber
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 46 28 / jesca.faber@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter	:	Dhr. P. Teeuwen
Commissie-adviseur	:	Mw. J. Faber
Leden van de commissie	:	BBB Dhr. V. Valk, dhr. M. Becker
		VVD Mw. M. Poot, dhr. G. de Vries, dhr. H. Stulemeijer
		GroenLinks –
		D66 Dhr. W. van der Heijden
		PvdA Dhr. T. Wallaart, mw. Oulad Hadj
		JA21 Mw. K. Uiterwijk
		CDA Dhr. D. Heijnen
		FvD –
		PvdD Mw. H. Vonck
		PVV Mw. N. Cornelisse
		SP Dhr. J. Kes
		CU Dhr. M. Klein
		50PLUS Mw. A. van der Helm–Chandansingh, dhr. R. Nijkamp
		Volt Mw. J. Schneemann, mw. B. van den Bogaerde
		Fractie De –
		Weerdt
Gedeputeerden	:	Commissaris van de Koning dhr. A. van Dijk, mevrouw E. Rommel (VVD)
Afwezig:	:	Mw. van Aesch (PvdD) en gedeputeerde Beemsterboer (BBB)
		<i>(Met bericht van verhindering)</i>
Notulist	:	Mw. A. Smakman (Notuleerservice Nederland)

Agenda

- 0.a TB Uitvoering Kwaliteit Openbaar Bestuur – Staat van Noord-Holland
- 5 0.b TB toekomstbeeld economie
- 1 Opening en mededelingen
- 2 Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda
- 2.a Planningsoverzicht
- 10 3 Inspreekhalftuur

- 4 Terugkoppeling externe vertegenwoordiging door GS- en PS-leden
- 5 Rondvraag commissaris van de Koning A. van Dijk
- 6 Rondvraag gedeputeerde Beemsterboer
- 7 A-agenda Financiën (Financiën, P&C, subsidies, grondzaken)
- 15 7.a Voordracht Tweede begrotingswijziging 2026
- 7.b Voordracht wijzigingsbesluit Legesverordening Noord-Holland 2026
- 8 A-agenda Recreatie (recreatie & toerisme en recreatieschappen)
- 8.a Recreatie: Voordracht zienswijze Provinciale Staten op de organisatieverordening, de
 algemene verordening & de legesverordening van vier recreatieschappen
- 20 9 Rondvraag gedeputeerde Rommel
- 10 Sluiting

0.a TB Uitvoering Kwaliteit Openbaar Bestuur – Staat van Noord-Holland

0.b TB toekomstbeeld economie

25 **1 Opening en mededelingen**

De **voorzitter** opent de vergadering van de commissie Bestuur van 21 september 2026 om 14.01 uur en heet alle aanwezigen en belangstellenden van harte welkom.

Mededelingen

- 30
- Er is een quorum vastgesteld.
 - Deze vergadering wordt live uitgezonden.
 - De spreektijd is vastgesteld op drie uur.
 - De voorzitter verzoekt de commissieleden in hun bijdrage rekening te houden met de hoeveelheid vragen. Technische vragen konden vooraf schriftelijk worden gesteld, zodat de discussie in de commissie zich kan toespitsen op de bestuurlijk-politieke aspecten.

35

 - Er is een bericht van verhindering ontvangen van gedeputeerde Beemsterboer en mevrouw van Aesch (Partij voor de Dieren).
 - Er hebben zich geen sprekers aangemeld voor het inspreekhelfuur, agendapunt 3. Dit agendapunt is vervallen.

40

 - Voorafgaand aan de vergadering zijn er geen rondvragen ingediend. De agendapunten 5, 6 en 9 zijn daarmee vervallen.

2 Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda

45

De **voorzitter** constateert dat de agenda, inclusief de C-agenda, van 21 september 2026 en de lijsten moties en toezeggingen, en het verslag van de commissievergadering Bestuur van 24 augustus 2026 ongewijzigd zijn vastgesteld.

50 **2.a Planningsoverzicht**

De **voorzitter** constateert dat de commissie geen vragen en opmerkingen heeft over het planningsoverzicht. Deze is ongewijzigd vastgesteld.

55 **3 Inspreekhelfuur**

Er hebben zich voorafgaand aan de vergadering geen sprekers aangemeld. Dit agendapunt is vervallen.

60 **4 Terugkoppeling externe vertegenwoordiging door GS- en PS-leden**

Naast terugkoppeling door externe vertegenwoordigers vanuit PS (voor deze commissie betreft het MRA RRK en IPO) geeft het punt ruimte aan GS leden om een korte terugkoppeling te geven over de activiteiten in bijvoorbeeld Europa, verbonden partijen en samenwerkingsverbanden.

65 De **voorzitter** constateert dat er geen terugkoppeling externe vertegenwoordiging is vanuit Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten.

5 Rondvraag commissaris van de Koning A. van Dijk

- 70 Voorafgaand aan de vergadering zijn er geen rondvragen ingediend aan commissaris van de Koning A. van Dijk. Dit agendapunt is vervallen.

6 Rondvraag gedeputeerde Beemsterboer

- 75 Voorafgaand aan de vergadering zijn er geen rondvragen ingediend aan gedeputeerde Beemsterboer. Dit agendapunt is vervallen.

7 A-agenda Financiën (Financiën, P&C, subsidies, grondzaken)

7.a Voordracht Tweede begrotingswijziging 2026

- 80 *Toelichting:*

In de provinciale begroting wijzen Provinciale Staten toe voor welke doelen de provincie haar beschikbare middelen inzet. Deze tweede begrotingswijziging is een bijstelling van de Begroting 2026. Begrotingswijzigingen worden voorafgaand aan de vaststelling in PS behandeld in de Statencommissies. Elke commissie bespreekt deze vanuit de vakinhoudelijke invalshoek. De
85 *bespreking vanuit financiële invalshoek vindt voornamelijk plaats in de commissie Bestuur.*

De commissie is gevraagd Provinciale Staten te adviseren over de voordracht Tweede begrotingswijziging.

- 90 *Eerste termijn commissie*

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) opent met de constatering dat de tweede begrotingswijziging opnieuw een aanzienlijk positiever beeld laat zien dan eerder verwacht. Boven op het al geraamde positieve resultaat van 9,7 miljoen euro komt volgens haar nog eens 21,7 miljoen euro, waardoor het jaarresultaat naar verwachting uitkomt op 31,4 miljoen euro. Dat past voor haar in het
95 terugkerende patroon van onderbesteding waarover de commissie al vaker heeft gesproken.

Vervolgens legt zij een financieel-technische vraag voor over het overzicht en de zuiverheid van de P&C-cyclus. JA21 ziet dat mutaties uit de Kaderbrief 2027 effect hebben op het lopende begrotingsjaar 2026, terwijl kaderbrief en lopend jaar volgens de fractie juist gescheiden zouden
100 moeten blijven. Zij vraagt hoe die scheiding in financiële zin zuiver wordt bewaakt. Daarnaast wijst mevrouw Uiterwijk op de fors lagere raming van de opcenten, een verschil van 3,6 miljoen euro, en wil zij weten hoe daarop de komende jaren wordt gestuurd. Ook de afrekeningsverschillen van 1,6 miljoen euro vindt zij substantieel.

105 Bij de lijst met subsidies buiten uitvoeringsregeling valt JA21 op dat sommige gemeenten daar structureel vaker gebruik van maken dan andere. Mevrouw Uiterwijk vraagt of gemeenten beter op de mogelijkheden kunnen worden gewezen, zodat ook kleinere gemeenten met minder eigen capaciteit in staat zijn een aanvraag te doen wanneer zij dat willen.

110 De heer **Wallaart** (PvdA) vindt de begroting kerngezond en wijst erop dat de algemene reserve met 36 procent ruim boven de norm van 25 procent uitkomt. Tegelijk vraagt hij aandacht voor de Noorder IJplas. Na het besluit van Provinciale Staten om geen verklaring van geen bedenkingen af te geven, maakt zijn fractie zich zorgen over mogelijke schadeclaims van Amsterdam Wind. Uit de beantwoording van technische vragen leidt hij af dat de post van 3 miljoen euro bedoeld is
115 voor risico's door onjuiste procedures of fouten bij de uitvoering van de Omgevingswet. Hij

vraagt of dat bedrag, mede gezien de brief van de advocaat van Amsterdam Wind, toereikend is en of voor de komende begroting een hogere risicopost nodig is.

120 Mevrouw **Van der Helm–Chandansingh** (50PLUS) vraagt waarom de heer Wallaart spreekt van “nat gaan” bij de rechter. Volgens haar heeft de rechter de provincie teruggefloten op één argument, maar betekent dat niet dat de provincie de zaak heeft verloren.

De heer **Wallaart** (PvdA) antwoordt dat hij het debat over de Noorder IJplas niet opnieuw wil voeren, maar dat het zijn inschatting blijft dat de provincie eerder bij de rechter is misgelopen en
125 dat dat opnieuw kan gebeuren. Hij erkent dat mevrouw Van der Helm–Chandansingh daar anders naar kijkt.

Mevrouw **Van der Helm–Chandansingh** (50PLUS) vindt dat de heer Wallaart een onderwerp inbrengt dat volgens haar niet thuishoort bij de behandeling in deze commissie. Zij roept op het
130 debat zuiver te houden.

De heer **Wallaart** (PvdA) herhaalt dat hij geen vraag hoorde en handhaaft zijn politieke inschatting dat de provincie juridisch opnieuw kwetsbaar is. Daarna komt hij terug op zijn financiële vraag: moet het risico in de komende begroting niet hoger worden geraamd dan 3 miljoen euro, en had
135 Provinciale Staten die informatie niet voorafgaand aan het eerdere besluit moeten hebben?

Over de reserve monumenten is de PvdA positief dat deze provinciale kerntaak voortaan structureel wordt bekostigd in plaats van uit reserves. Ook de structurele toevoeging van 1,1 miljoen euro voor monumenten beoordeelt de heer Wallaart positief. Tegelijk ziet hij dat in de
140 reserve nog ongeveer 2 miljoen euro resteert en dat de uitgaven aan monumenten in de komende jaren juist lijken af te nemen. Hij vraagt hoe dat zich verhoudt tot de toevoeging aan de structurele begroting en wat er precies met het batig saldo van de reserve gebeurt.

Tot slot verbindt de heer Wallaart dit aan het budgetrecht van Provinciale Staten. De vrijvallende 2 miljoen euro kan in beginsel worden herbestemd, al neemt hij de waarschuwing serieus dat
145 nieuwe uitgaven vaak een lange doorlooptijd hebben. Juist bij monumentenzorg verwacht hij echter dat er projecten op de plank liggen die bij beschikbare middelen snel kunnen worden opgepakt. De Stelling van Den Helder noemt hij als voorbeeld, zonder dit als exclusieve bestemming voor te stellen. Hij vraagt of er dit jaar nog ruimte is om iets extra's te doen voor
150 monumentenzorg en erfgoed in Noord-Holland.

Mevrouw **Schneemann** (Volt) sluit aan bij de zorgen over de tegenvallende opbrengst van de opcenten: het verschil van 3,6 miljoen euro vindt haar fractie aanzienlijk. Zij vraagt hoe dit heeft
155 kunnen gebeuren, of het probleem inmiddels is opgelost en of het nog doorwerkt in komende jaren.

Ook bij de reserves plaatst Volt kanttekeningen. Met name de 13 miljoen euro voor variabel wegenonderhoud roept vragen op over de dekking van gepland en variabel onderhoud in de komende jaren. Mevrouw Schneemann wil weten hoe de provincie beter kan begroten, zodat
160 zulke grote bijstellingen niet jaarlijks terugkeren. Daarnaast vraagt zij om toelichting op de administratieve wijzigingen van 7 miljoen euro bij geplande uitvoeringen.

Voor de ICT vraagt zij of de inzet van 1,3 miljoen euro uit de reserve voor vernieuwing van de ICT-basisdiensten een eenmalige financiële impuls is, of dat het structurele budget te laag is.
165 Verder wil zij weten of de lagere uitgaven van 730.000 euro aan bedrijfsvoeringssystemen, doordat de uitvoering minder ver is, gevolgen hebben voor privacy en informatiebeveiliging. Voor Volt hoort een betrouwbare overheid te beschikken over moderne en veilige systemen.

De heer **Klein** (ChristenUnie) richt zich eerst op het verwachte positieve resultaat van 31,4 miljoen
170 euro. In de voordracht leest hij dat dit bedrag volledig aan het eigen vermogen wordt toegevoegd. Dat roept bij hem de vraag op of daar al bij deze tweede begrotingswijziging over wordt besloten, of pas later bij de jaarstukken. Hij vraagt GS toe te lichten hoe deze verwerking precies loopt en of Provinciale Staten nu al besluiten over toevoeging aan het eigen vermogen.

175 Daarnaast vraagt hij aandacht voor de hogere dividendopbrengst van Alliander van 4,2 miljoen euro. Gezien de aanhoudende berichten over netcongestie, de daarmee samenhangende problemen en kosten, vindt hij dat een opvallend bedrag. De ChristenUnie wil weten of GS het zinvol vinden om deze opbrengst specifiek in te zetten als provinciale bijdrage aan het verminderen van netcongestie.

180 Mevrouw **Van der Helm-Chandansingh** (50PLUS) kan zich vinden in het toevoegen van het begrotingsvoordeel van 31,4 miljoen euro aan het eigen vermogen. Dat sluit volgens haar aan bij het uitgangspunt uit het verkiezingsprogramma van 50PLUS om eerst de algemene reserve op peil te brengen voordat nieuwe ambities worden gefinancierd. Zij plaatst daarbij de kanttekening
185 dat het voordeel grotendeels incidenteel is, terwijl de structurele opgaven op het gebied van wonen, mobiliteit en leefbaarheid blijven bestaan.

Over de ICT-vragen sluit zij zich aan bij de eerder gestelde vragen van Volt en wacht zij de
beantwoording af.

190 Naar aanleiding van de bijdrage van de PvdA vraagt zij hoe de zorg voor mogelijke claims zich verhoudt tot het budgetrecht van Provinciale Staten. Daarbij wil zij weten of GS meer aanwijzingen hebben dat er grote claims op de provincie afkomen.

195 Mevrouw **Poot** (VVD) noemt de tweede begrotingswijziging helder en vindt dat de onder- en overbestedingen goed zijn toegelicht. Tegelijkertijd blijft het positieve resultaat volgens de VVD zeer groot. Zij vraagt gedeputeerde Rommel om een reflectie: als er één maatregel genoemd zou moeten worden waarmee GS of Provinciale Staten de onderbestedingen en overschotten beter kunnen beheersen en verkleinen, welke maatregel zou dat dan zijn?

200 Daarnaast maakt zij een korte opmerking over het nieuwe beleid voor wildopvang. De VVD vindt het positief dat dit nu geregeld is, maar had verwacht dat de financiering uit de lopende begroting zou komen en niet uit een overschot of onderbesteding. De fractie maakt daar geen principieel punt van, maar wil het wel nadrukkelijk benoemd hebben.

205 Mevrouw **Cornelisse** (PVV) sluit zich aan bij de zorgen over de opcenten. Zij wijst erop dat opnieuw een wijziging nodig is en vraagt hoe dit is ontstaan en hoe dit kan worden verbeterd.

Daarnaast noemt zij de terugkerende problematiek rond inhuur van personeel en het niet
210 volledig uitvoeren van taken door onvoldoende personele capaciteit. De PVV wil weten hoe dit
beter kan worden geborgd.

Verder sluit zij aan bij wat eerder door andere fracties is ingebracht.

215 De heer **Valk** (BBB) ziet dat over de begrotingswijziging veel positiefs is gezegd en erkent het
gunstige resultaat, maar plaatst daarbij de vraag of dit voor de provincie zonder meer goed
nieuws is. Gezien de terugkerende discussie over onderbezetting wil hij weten of het
voorgenomen beleid volgens planning wordt uitgevoerd, of dat lagere uitgaven ook laten zien dat
minder is gerealiseerd dan beoogd. Hij vraagt GS welke signalen hieruit richting 2027 volgen,
220 vooral op personeelsgebied.

Daarnaast wijst de BBB op de 9 miljoen euro aan ontvangen dwangsommen van de
omgevingsdiensten, een volgens de heer Valk substantieel onderdeel van het positieve resultaat.
Hij vraagt of dit bedrag inmiddels definitief is, of er nog juridische procedures lopen en hoe het
225 college duidt dat dwangsommen zo'n groot aandeel hebben in het positieve saldo.

De BBB kan instemmen met de tweede begrotingswijziging en steunt de voordracht.

De heer **Kes** (SP) sluit aan bij eerdere bijdragen en herhaalt die niet. Hij wijst erop dat ook deze
230 begrotingswijziging onderdelen van nieuw beleid bevat. De SP kijkt daarom uit naar de nieuwe
opzet van de P&C-cyclus, zoals besproken in de Rekeningencommissie en eerder in de
commissie. Zijn fractie heeft er voorkeur voor nieuw beleid meer te concentreren in twee vaste
momenten per jaar, zodat Provinciale Staten niet meerdere keren per jaar opnieuw hoeven te
beoordelen welke beleidswijzigingen in een begrotingswijziging zijn opgenomen.

235 De heer **Heijnen** (CDA)) sluit zich deels aan bij eerder gestelde vragen en onderstreept dat de
zorgen over onderbesteding blijven bestaan. Zijn bijdrage richt zich vooral op de bestemming
van het verwachte positieve saldo. Hoewel de algemene reserve inmiddels ruim boven de
minimumnorm uitkomt, vindt hij het verstandig dit saldo aan de algemene reserve toe te voegen.

240 Daarbij kijkt hij niet alleen naar het percentage van de algemene reserve, maar naar de financiële
kengetallen in samenhang. Met het oog op toekomstige kosten, met name op het gebied van
mobiliteit, acht het CDA het verstandig om nu vermogen op te bouwen en niet alle toekomstige
uitgaven via schuld te financieren. Vanuit die bredere financiële afweging noemt hij toevoeging
245 aan de reserve een verstandige keuze.

Schorsing van 14.22 uur tot 14.30 uur.

Eerste termijn Gedeputeerde Staten

250 Gedeputeerde **Rommel** reageert op de vraag van mevrouw Uiterwijk (JA21) over het gescheiden
houden van de Kaderbrief en het lopende begrotingsjaar. Zij verbindt dit aan de voorgenomen
wijziging van de P&C-cyclus, die binnenkort aan Provinciale Staten wordt voorgelegd. Volgens
haar biedt die herijking juist de mogelijkheid om dit onderscheid duidelijker te maken.

255 Over de lagere raming van de opcenten licht zij toe dat de provincie daarbij afhankelijk is van gegevens van de Belastingdienst en de circulaires. De aftrek in het Provinciefonds wordt gelijk gehouden aan de geraamde opbrengsten van de opcenten, maar de uiteindelijke opbrengst is lastig precies te voorspellen omdat de provincie geen inzicht heeft in welke voertuigen in Noord-Holland rijden en welke belastingopbrengst daaraan verbonden is. GS blijven kijken of dit met de
260 Belastingdienst kan verbeteren; bij het nieuwe systeem van het Provinciefonds verwacht zij dat provinciefondsmiddelen via de septembercirculaire beter zijn te berekenen, maar voor de opcenten blijft dit ingewikkeld.

265 Bij de subsidies buiten uitvoeringsregeling geeft de gedeputeerde aan dat de contacten met gemeenten via de verschillende beleidsafdelingen lopen. Volgens haar wordt gekeken welke gemeenten kunnen worden benaderd, maar de subsidies lopen primair via de P&C-cyclus. GS kunnen daar niet veel meer op inzetten.

270 De vragen van de PvdA over de reserve monumenten worden schriftelijk beantwoord, omdat gedeputeerde Rommel deze als technisch beoordeelt en het antwoord niet direct paraat heeft.

Op de zorgen over mogelijke schadeclaims licht zij toe dat de voorziening van 3 miljoen euro is gebaseerd op een inschatting uit eerdere jaren. Als zich daadwerkelijk een claim voordoet, wordt volgens haar het geldende systeem gevolgd: pas wanneer in een jaar duidelijk is dat sprake is
275 van een verplichting en het bedrag kan worden vastgesteld, komt GS bij Provinciale Staten terug.

Aan Volt zegt de gedeputeerde toe de vragen over de reserves voor onderhoud van infrastructuur en de administratieve wijzigingen schriftelijk te beantwoorden. Voor de overige vragen van Volt verwijst zij naar de commissaris, met de kanttekening dat ook daarvan waarschijnlijk een deel
280 schriftelijk zal worden afgedaan om de antwoorden zorgvuldig te kunnen toelichten.

Op de vraag van de heer Klein (ChristenUnie) bevestigt gedeputeerde Rommel dat Provinciale Staten niet bij deze begrotingswijziging besluiten over toevoeging van het positieve resultaat aan de algemene reserve. Dat besluit volgt bij de jaarstukken. Het bedrag is nu opgenomen om
285 actueel inzicht te geven, mede omdat in de Kaderbrief al een indicatief bedrag was genoemd.

Het hogere dividend van Alliander kan volgens haar niet rechtstreeks een-op-een worden gekoppeld aan de bestrijding van netcongestie. Dividend komt binnen als onderdeel van het positieve resultaat en kan, na besluitvorming, aan de algemene reserve worden toegevoegd. Als
290 Provinciale Staten geld willen bestemmen voor het verminderen van netcongestie, vraagt dat om een afzonderlijk besluit.

In reactie op de reflectievraag van mevrouw Poot (VVD) noemt de gedeputeerde niet één afzonderlijke maatregel, maar wijst zij op een combinatie van verbeteringen. De herijking van de
295 P&C-cyclus moet helpen om onder- en overbestedingen beter inzichtelijk te maken. Daarnaast vindt zij het belangrijk om explicieter te benoemen waarom sprake is van onder- of overbesteding. Volgens haar is er meer nodig dan één maatregel, maar deze twee verbeteringen kunnen de duidelijkheid vergroten.

300 Over de personele knelpunten, waar onder meer PVV en BBB naar vroegen, onderkent gedeputeerde Rommel dat dit lastig blijft. Het beter inzichtelijk maken van de oorzaken van

onderbesteding in de jaarrekening kan volgens haar helpen. Tegelijk wijst zij erop dat de benodigde capaciteit lastig te voorspellen is, bijvoorbeeld wanneer veel Statenvragen worden gesteld of wanneer op specialistische terreinen, zoals stikstof, moeilijk personeel te vinden is.

305 Ook bredere ontwikkelingen zoals vergrijzing maken personele beschikbaarheid volgens haar een blijvend aandachtspunt.

Op de vraag van de heer Valk (BBB) of het positieve resultaat vooral goed nieuws is of ook laat zien dat minder is uitgevoerd dan gepland, kan zij niet direct een eenduidig antwoord geven. De aangepaste P&C-cyclus moet volgens haar helpen dit soort vragen beter inzichtelijk te maken, al noemt zij die geen allesomvattende oplossing.

310

De ontvangen dwangsommen van Tata, waar BBB naar informeert, is volgens gedeputeerde Rommel definitief. Met procedures over deze specifieke dwangsommen is zij niet bekend, al merkt zij op dat er in bredere zin wel zaken lopen.

315

Commissaris van de Koning **Van Dijk** beantwoordt de resterende technische vragen van Volt over ICT. De inzet voor de ICT-basisdiensten betreft volgens hem een eenmalige correctie voor 2026, omdat in de Kadernota 2027 is geregeld dat deze middelen vanaf 2027 structureel beschikbaar zijn.

320

Bij de bedrijfsvoeringssystemen is volgens de commissaris geen sprake van vertraging. Doordat zowel het personeelssysteem als de financiële administratie via AFAS worden ingericht, zijn in de aanbesteding inkoopvoordelen ontstaan. Het project loopt volgens hem op tempo en binnen budget. De lagere uitgaven hebben daarom geen gevolgen voor de informatiebeveiliging.

325

Tweede termijn commissie

De heer **Wallaart** (PvdA) dankt voor de beantwoording en constateert dat de vragen over de reserve monumenten nog schriftelijk terugkomen. Hij benadrukt dat zijn vraag niet alleen technisch, maar ook politiek-bestuurlijk bedoeld was: als nu al duidelijk is dat een batig saldo resteert en het jaar nog niet voorbij is, wil hij weten of GS daarmee nog een extra impuls kunnen geven aan monumentenzorg en erfgoed. De Stelling van Den Helder noemt hij opnieuw slechts als voorbeeld; hij laat het aan GS om eventueel met andere passende voorstellen te komen.

330

Tweede termijn Gedeputeerde Staten

335

Gedeputeerde **Rommel** zegt toe de opmerkingen van de PvdA mee te nemen richting het college.

De **voorzitter** concludeert dat het agendapunt voldoende is besproken. De voordracht Tweede begrotingswijziging 2026 zal als bespreekstuk worden doorgeleid naar de Provinciale Statenvergadering van 5 oktober 2026. De samenvatting van deze bespreking zal aan de stukken van de Provinciale Statenvergadering worden toegevoegd.

340

7.b Voordracht wijzigingsbesluit Legesverordening Noord-Holland 2026

Toelichting:

345 *Het wijzigingsbesluit van de Legesverordening 2026 en de bijbehorende tarieventabel strekt ertoe de uitzondering op de legesplicht voor activiteiten ten behoeve van beheer en schadebestrijding in Natura 2000-gebieden opnieuw in de verordening op te nemen. Deze uitzondering was met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zonder nadere toelichting uit de legesverordening Noord-*

350 *Holland vervallen. Daarnaast voorziet het wijzigingsbesluit in aanpassing van de verordening aan de reeds vastgestelde Beleidsregel tegemoetkoming faunaschade Noord-Holland 2025.*

Behandelvoorstel:

PS adviseren over de voordracht wijzigingsbesluit legesverordening 2026.

355 *Eerste termijn commissie*

De heer **Heijnen** (CDA) leest in de stukken dat GS het wenselijk vinden om geen leges meer te heffen bij aanvragen voor tegemoetkoming in geleden schade en bij enkele typen omgevingsvergunningen in Natura 2000-gebieden. De financiële effecten lijken volgens hem beperkt, maar de stukken geven voor zijn fractie onvoldoende antwoord op de achterliggende politieke keuze.

Zijn vraag aan GS is waarom de provincie in deze gevallen principieel zou afzien van legesheffing. Hij vraagt daarmee niet om de technische toelichting uit de voordracht, maar om de politieke motivatie achter de vrijstelling, mede gezien het uitgangspunt dat leges in beginsel kostendekkend zouden moeten zijn.

Mevrouw **Cornelisse** (PVV) vraagt hoe GS omgaan met leges die mogelijk al zijn betaald voor aanvragen die onder de eerder bestaande vrijstelling hadden moeten vallen. Omdat die vrijstelling volgens GS per abuis uit de verordening is verdwenen, wil zij weten of dergelijke betaalde leges worden terugbetaald aan de aanvragers.

De heer **Nijkamp** (50PLUS) vindt het redelijk dat geen leges worden geheven wanneer vooraf al vaststaat dat voor een aanvraag geen tegemoetkoming wordt verleend. Daarmee wordt volgens hem voorkomen dat aanvragers kosten maken voor een aanvraag die bij voorbaat geen kans van slagen heeft. Ook het herstel van de legesvrijstelling voor beheer en schadebestrijding in Natura 2000-gebieden beschouwt hij als een logische technische correctie.

Mevrouw **Schneemann** (Volt) vraagt of juist deze aanvragen niet bij voorbaat kansloos zijn, omdat het gaat om schade waarvoor geen vergoeding wordt verstrekt. Zij vraagt waarom de provincie dan wel de kosten van een taxatie zou moeten dragen als vooraf bekend is dat de aanvraag niet tot een tegemoetkoming leidt.

De heer **Nijkamp** (50PLUS) antwoordt dat hij juist is begonnen met de stelling dat het redelijk is om in zulke gevallen geen leges te heffen.

De heer **Wallaart** (PvdA) vraagt welk belang wordt gediend als geen vergoeding kan worden verkregen, maar wel een taxatie plaatsvindt. Hij wil weten welk doel 50PLUS ziet bij het bekostigen van zo'n traject.

De heer **Nijkamp** (50PLUS) geeft aan dat hij zijn betoog wil vervolgen, omdat hij nog bij de vrijstelling voor Natura 2000-gebieden en zijn vragen aan de gedeputeerde moet komen. Hij verwacht dat daarin ook het antwoord besloten ligt op de interruptie.

De heer **Wallaart** (PvdA) verduidelijkt dat hij het belang bij beheer en schadebestrijding in Natura 2000-gebieden wel begrijpt, omdat dit raakt aan provinciale natuurdoelen. Zijn vraag ziet vooral

op de categorie faunaschade door vrij bejaagbare soorten: hij wil weten wat de provincie daar precies mee bekostigt.

400 De heer **Nijkamp** (50PLUS) gaat daar niet inhoudelijk op in en vraagt zijn bijdrage te mogen
afmaken. 50PLUS heeft twee vragen aan GS. Ten eerste wil de fractie weten of de twee genoemde
omissies de enige fouten zijn die bij de overgang naar de Omgevingswet zijn ontstaan, of dat
breder wordt gecontroleerd of vrijstellingen onbedoeld uit de legesverordening zijn verdwenen.
Ten tweede vraagt de heer Nijkamp of de legesvrijstelling onder 9.3c ook geldt voor particuliere
405 grondeigenaren en agrariërs die zelf beheer- en herstelmaatregelen uitvoeren, of alleen voor
overheidsinstanties en terreinbeherende organisaties.

Mevrouw **Poot** (VVD) kan met de voorgestelde wijziging leven, maar mist in de voordracht meer
context. Zij vraagt waarom dit voorstel nu wordt voorgelegd, terwijl de Omgevingswet al sinds 1
410 januari van kracht is en de beleidsregels van GS in november 2025 zijn vastgesteld.

Daarnaast vindt zij de financiële toelichting onvoldoende concreet. Het bijgevoegde document
over de financiële consequenties zegt volgens haar in feite dat de impact niet bekend is, terwijl
dat ook al in de voordracht staat. Zij vraagt de gedeputeerde daarom om meer duidelijkheid over
de financiële gevolgen en, bijvoorbeeld, over de vraag of nog claims te verwachten zijn.

415 De heer **Klein** (ChristenUnie) sluit aan bij de kritiek dat de voordracht onvoldoende context biedt.
Zijn fractie vindt het vreemd om legesvrijstelling te geven voor aanvragen om tegemoetkoming in
faunaschade waarvan vooraf bekend is dat er geen vergoeding volgt. De ChristenUnie wil
onnodige administratieve drempels voor agrariërs met schade vermijden, maar vraagt waarom de
420 provincie aanvragen zou stimuleren die bij voorbaat niet tot een tegemoetkoming kunnen leiden.

Ook bij de vrijstelling voor beheer in Natura 2000-gebieden vraagt de heer Klein naar de keuze
die bij de beleidsregel is gemaakt. Principieel ligt voor zijn fractie het uitgangspunt voor dat
leges kostendekkend moeten zijn. Als deze activiteiten extra kosten veroorzaken, zou volgens
425 hem eerder gekeken kunnen worden naar verhoging van de bijdragen aan natuurbeherende
organisaties. Tegelijk geeft hij aan met de voorgestelde keuze te kunnen leven.

Mevrouw **Schneemann** (Volt) vindt het voorstel moeilijk te rijmen met de inzet om de kosten van
faunaschade zoveel mogelijk te beperken. Wat in de voordracht vooral als administratieve
430 bijstelling wordt gepresenteerd, kan volgens haar juist leiden tot hogere kosten. Zij sluit zich aan
bij de vragen van eerdere sprekers en vraagt aanvullend hoe groot de kans is dat met
terugwerkende kracht nog claims worden ingediend, waardoor de financiële gevolgen verder
kunnen oplopen.

435 De heer **Van der Heijden** (D66) vindt dat de wijziging van de legesverordening ditmaal opvallend
veel uitzoekwerk vroeg. Voor zijn fractie was uit de stukken moeilijk af te leiden wat de precieze
gevolgen van de wijziging zijn. Ook na raadpleging van de beleidsregel faunaschade bleef
onduidelijk om welke diersoorten en situaties het precies gaat.

440 D66 maakt zich vooral zorgen dat met deze wijziging een nieuwe openeinderegeling rond
faunaschade ontstaat. Omdat telkens sprake is van leges die niet meer in rekening kunnen
worden gebracht, terwijl onbekend is hoe vaak dit zal voorkomen, is volgens de fractie niet

duidelijk welk bedrag uiteindelijk op de jaarbegroting drukt. De heer Van der Heijden vraagt GS daarom om voldoende geruststelling voordat D66 kan beoordelen of de fractie met het voorstel
445 kan instemmen.

De heer **Wallaart** (PvdA) constateert dat de commissie opvallend kritisch is over een besluit dat op het eerste gezicht technisch lijkt. Hij vindt die kritische houding begrijpelijk en sluit zich aan bij veel van de gestelde vragen. Vanuit zijn eerdere betrokkenheid bij de commissie Landelijk Gebied
450 ziet hij vooral de politieke vraag achter het voorstel: welk doel dient de provincie met het vrijstellen van leges bij schade door vrij bejaagbare soorten?

Hij schetst als mogelijke politieke redenering dat de provincie gedurende een bepaalde periode beter wil onderzoeken hoe deze schade zich ontwikkelt, zodat het beleid daarop kan worden afgestemd. Als dat inderdaad de achterliggende gedachte is, vraagt hij waarom GS niet hebben
455 gekozen voor een tijdelijke vrijstelling. Een tijdelijke regeling zou volgens hem ruimte bieden om enkele jaren gegevens te verzamelen, het effect te volgen en daarna te besluiten of het beleid moet worden aangepast. Door de vrijstelling nu definitief in de Legesverordening op te nemen, kan volgens hem het beeld ontstaan van een verworven recht, en hij vraagt zich af of dat in dit
460 geval wenselijk is.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) worstelt met de voorgestelde wijziging rond faunaschade. Zij begrijpt dat het wrang kan zijn als een agrariër zowel schade lijdt als 300 euro moet betalen voor een
465 aanvraag die uiteindelijk niet tot een tegemoetkoming leidt, omdat de schade is veroorzaakt door een diersoort die buiten de vergoeding valt. Tegelijk verwacht JA21 dat faunaschade nu vooral wordt gemeld omdat agrariërs hopen op een tegemoetkoming.

Als de leges vervallen, kunnen volgens haar ongewenste neveneffecten ontstaan doordat schade mogelijk eerder wordt gemeld, ook wanneer vooraf bekend is dat de betrokken diersoort niet
470 voor vergoeding in aanmerking komt. Zij vraagt welke gevolgen dat kan hebben. De financiële bijlage biedt hierover volgens haar onvoldoende houvast: daarin staat dat de opbrengst van 300 euro per taxatieaanvraag wegvalt wanneer geen leges worden geheven, maar niet om hoeveel aanvragen het gaat. JA21 vraagt GS daarom het doel en de mogelijke financiële consequenties van de wijziging nader toe te lichten.

475
Eerste termijn Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde **Rommel** licht toe dat de vrijstelling samenhangt met het provinciale belang om het schadebeeld bij faunaschade goed in beeld te houden. Omdat bepaalde diersoorten mogen worden beheerd en daarvoor vergunningen worden verleend, heeft de provincie volgens haar
480 cijfers nodig om faunabeheerplannen ook op langere termijn te kunnen onderbouwen en de effectiviteit van beheer en bestrijding te beoordelen. Zonder taxatie ontbreekt dat schadebeeld; wanneer aanvragers weten dat zij geen vergoeding krijgen en daar ook nog leges voor moeten betalen, zullen zij volgens haar minder snel een taxatie aanvragen. De vrijstelling is daarom bedoeld om de benodigde gegevens voor het provinciale faunabeheer beschikbaar te houden.

485
Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) begrijpt de redenering beter als het gaat om het op orde houden van de provinciale data, maar vraagt hoe groot de kans is dat het wegvallen van leges mensen daadwerkelijk stimuleert om ook schade te melden die niet voor vergoeding in aanmerking komt.

490 Gedeputeerde **Rommel** verduidelijkt dat de regeling niet alleen voor agrariërs geldt, maar voor iedereen die schade heeft. Zij verwacht niet dat mensen een taxatie laten uitvoeren en daarvoor betalen wanneer zij al weten dat zij geen tegemoetkoming krijgen. Juist daarom is het wegnemen van de leges volgens haar relevant.

495 Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) blijft met de vraag zitten waarom iemand zonder uitzicht op vergoeding dan wél een taxatie zou aanvragen zodra de leges vervallen. Zij begrijpt het belang voor de provincie, maar vraagt naar het belang en de prikkel voor degene die de schade meldt.

Volgens gedeputeerde **Rommel** ligt het belang bij de mogelijkheid om beheer en bestrijding ook
500 in de toekomst te kunnen blijven onderbouwen. Wie een vergunning heeft of schade wil voorkomen, heeft er volgens haar belang bij dat het faunabeheerplan voldoende wordt onderbouwd; zonder die onderbouwing kan de ruimte voor beheer onder druk komen te staan.

Mevrouw **Schneemann** (Volt) vraagt of een eenvoudiger melding, bijvoorbeeld via een
505 laagdrempelige app, niet praktischer en goedkoper zou zijn dan een wijziging van de Legesverordening.

Gedeputeerde **Rommel** noemt dit technisch en wil laten nagaan of zij het juridisch juist formuleert. Haar uitleg is dat voor een aanvraag om schadevergoeding of taxatie binnen de
510 bestaande systematiek leges verschuldigd zijn. Als de provincie wil voorkomen dat ook bij niet-vergoedbare schade leges worden betaald, ligt volgens haar een vrijstelling in de Legesverordening voor de hand.

De heer **Heijnen** (CDA) sluit aan bij de vraag of het proces niet eenvoudiger kan. Hij begrijpt de
515 toelichting van gedeputeerde Rommel beter, maar vraagt of voor schade die toch niet wordt vergoed wel een aanvraag om tegemoetkoming nodig is. Een losse melding zou volgens hem mogelijk passender zijn, als het doel vooral is om het schadebeeld beschikbaar te krijgen.

Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat een melding op zichzelf onvoldoende is, omdat daarmee
520 de omvang van de schade niet vaststaat. Voor de onderbouwing van de effectiviteit van faunabeheer en toekomstige vergunningverlening heeft de provincie volgens haar taxaties nodig, niet alleen meldingen.

De heer **Van der Heijden** (D66) merkt op dat de context nu duidelijker wordt, maar vraagt
525 waarom de schadeonderbouwing noodzakelijk is voor de effectiviteit van faunabeheerplannen en het beleid voor vrij bejaagbare soorten.

Gedeputeerde **Rommel** licht toe dat het schadebeeld nodig is om faunabeheerplannen te kunnen
530 onderbouwen en de noodzaak en effectiviteit van beheer te beoordelen. Daarvoor zijn volgens haar concrete taxatiegegevens nodig.

De heer **Van der Heijden** (D66) vraagt vervolgens of een eenvoudiger systematiek mogelijk is, bijvoorbeeld door niet langer naar gewassoort te differentiëren maar met een vast bedrag per hectare te werken.

535

Gedeputeerde **Rommel** wijst dat af, omdat de provincie het daadwerkelijke schadebeeld nodig heeft. Een globale berekening op basis van prijs maal oppervlakte doet volgens haar geen recht aan de prijsverschillen tussen gewassen en uiteenlopende prijsontwikkelingen.

540 De heer **Klein** (ChristenUnie) wil het proces verder verduidelijkt zien. Als de provincie afhankelijk blijft van vrijwillige meldingen van grondeigenaren, vraagt hij zich af of de informatiebasis niet gebrekkig blijft. Hij vraagt wie de taxatie uitvoert en of de provincie zelf proactiever kan handelen na een schademelding, in plaats van de route via een verzoek dat volgens hem mogelijk kansloos is.

545 Gedeputeerde **Rommel** ligt het belang bij de schadegerechtigde zelf: zonder voldoende onderbouwing van de faunabeheerplannen kan beheer in de toekomst onder druk komen te staan, waardoor schade juist kan toenemen. Later verduidelijkt zij dat geen verzoek om schadevergoeding wordt gedaan, maar een verzoek om taxatie; die taxatie wordt uitgevoerd door
550 BIJ12.

De heer **Wallaart** (PvdA) betwijfelt of dit voldoende aansluit bij het faunabeheerplan voor algemene of vrij bejaagbare soorten. Volgens hem is daarbij geen sprake van een beheerplan dat op een bepaalde stand stuurt, maar van soorten waarop de jachtrechthouder mag jagen. Hij
555 vraagt daarom wat precies met de taxaties wordt onderbouwd.

Gedeputeerde **Rommel** vindt dat de inhoudelijke discussie over faunabeheerplannen in een andere commissie thuishoort. Zij houdt vast aan de lijn dat ook bij soorten waarvoor beheer wordt toegestaan, zoals de houtduif, schadegegevens nodig zijn om te kunnen onderbouwen
560 waarom beheer mogelijk blijft terwijl schade niet wordt vergoed.

De heer **Wallaart** (PvdA) vindt dat deze vragen eerst in de commissie Landelijk Gebied hadden moeten worden besproken, voordat de commissie Bestuur de wijziging als technische aanpassing behandelt.

565 Mevrouw **Vonck** (PvdD) vraagt hoe betrouwbaar het systeem is als de provincie voor haar schadebeeld afhankelijk is van mensen die een taxatie aanvragen terwijl zij weten dat de schade niet wordt vergoed. Zij wil weten of bekend is welk deel van de betrokken agrariërs of andere schadegerechtigden zo'n verzoek daadwerkelijk indient.

570 Gedeputeerde **Rommel** kan geen percentage noemen. Zij herhaalt dat de gegevens noodzakelijk zijn voor de onderbouwing van de faunabeheerplannen en dat iedereen die baat heeft bij vergunningen of vrijstellingen er belang bij heeft schade inzichtelijk te maken. Of de onderbouwing uiteindelijk voldoende is, moet volgens haar blijken uit de faunabeheerplannen en
575 vraagt om technische of juridische toelichting.

De heer **Kes** (SP) wil vooral begrijpen hoe de provincie de benodigde schadegegevens op een zo laagdrempelig mogelijke manier kan verzamelen. Hij betwist niet dat die data nodig zijn, maar vraagt of het huidige proces niet te zwaar is als schadegerechtigden een formele aanvraag
580 moeten doen terwijl zij zelf al weten dat geen vergoeding volgt. Volgens hem kost zo'n aanvraag ook aan provinciale kant veel tijd en capaciteit. Hij vraagt daarom of het proces eenvoudiger kan,

bijvoorbeeld met een melding of digitale toepassing, zolang de taxatiegegevens maar beschikbaar komen.

585 Gedeputeerde **Rommel** benadrukt dat niet de beleidsregel zelf voorligt, maar een aanpassing van de Legesverordening. Het gaat volgens haar niet om een vergunningaanvraag, maar om een verzoek om taxatie. Juist door die taxatieaanvraag vrij te stellen van leges wordt het proces volgens GS laagdrempeliger gemaakt. De aanvraag kost de schadegerechtigde nog wel enige tijd, maar de taxatie wordt uitgevoerd door BIJ12 en is dan kosteloos. Zij wijst er ook op dat na twee
590 jaar wordt geëvalueerd of deze werkwijze functioneert.

Mevrouw **Poot** (VVD) begrijpt door de toelichting beter wat het doel van de voordracht is, maar vraagt of de Legesverordening hiervoor niet wat oneigenlijk wordt gebruikt. Als het provinciale belang vooral is dat schade wordt gemeld en getaxeerd voor de eigen gegevensbasis, vraagt zij
595 zich af of dit niet los van de legesregeling eenvoudiger kan worden georganiseerd.

Gedeputeerde **Rommel** legt uit dat bij een taxatieaanvraag nu eenmaal leges worden geheven, omdat het een aanvraag voor dienstverlening is. Toen bleek dat aanvragers wel leges betaalden terwijl zij geen tegemoetkoming kregen, kwam de omissie in beeld. Daarom stelt GS voor om in
600 de Legesverordening een vrijstelling op te nemen.

Mevrouw **Poot** (VVD) houdt daartegenover dat volgens haar niet de agrariër, maar de provincie de taxatie nodig heeft. Zij vraagt of het daarom niet scheef is om de aanvraag als dienst aan de schadegerechtigde te beschouwen.

605 Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat degene die schade heeft geleden zelf bij BIJ12 meldt dat er schade is en daarmee om een taxatie vraagt. Het initiatief ligt volgens haar dus niet bij de provincie.

610 Gedeputeerde **Rommel** vervolgt haar beantwoording. Op de vraag van mevrouw Cornelisse (PVV) over mogelijk al betaalde leges licht zij toe dat in twee dossiers leges in rekening zijn gebracht terwijl de vrijstelling had moeten gelden. Die gevallen zijn volgens haar hersteld bij de beslissing op bezwaar.

615 De heer **Nijkamp** (50PLUS) verduidelijkt dat zijn vraag over de overgang naar de Omgevingswet gaat. Hij wil weten of behalve de twee genoemde omissies nog meer fouten zijn ontdekt, of dat het bij deze twee gevallen is gebleven.

Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat bij GS alleen deze twee omissies bekend zijn. Zij herhaalt
620 daarnaast dat de regeling niet uitsluitend voor agrariërs geldt, maar voor iedereen die schade heeft.

Op de zorgen van D66 over een mogelijke opneinde-regeling en op de vraag van de PvdA naar de kritische houding van de commissie wijst zij op de evaluatie na twee jaar. Dan moet blijken of de werkwijze voldoende animo oplevert en of de schadegegevens op deze manier goed genoeg
625 beschikbaar komen. Afhankelijk van die uitkomst kan GS opnieuw bezien of de verordening moet worden aangepast of dat een andere invulling nodig is.

Tweede termijn commissie

630 In tweede termijn dankt de heer **Klein** (ChristenUnie) de gedeputeerde voor de nadere toelichting, maar vraagt hij breder te blijven kijken naar een efficiëntere organisatie van het proces. Als het doel is om de omvang van schade goed in kaart te brengen, zou volgens hem moeten worden onderzocht of taxaties met nieuwe technieken eenvoudiger kunnen worden uitgevoerd dan via de huidige aanvragen.

635

Mevrouw **Schneemann** (Volt) sluit aan bij de lijn van de VVD dat de Legesverordening mogelijk niet het meest passende instrument is. Zij erkent het belang van inzicht in het schadebeeld, maar wijst erop dat een laagdrempelige digitale melding, eventueel ondersteund door een AI-toepassing die foto's van schade analyseert, zowel voor agrariërs als voor de provincie eenvoudiger kan zijn.

640

De heer **Van der Heijden** (D66) vindt dat een deel van het debat voorkomen had kunnen worden als de voordracht duidelijker had uitgelegd wat er precies is gebeurd en waarom dit besluit nodig is. Volgens hem ontstond in de commissie veel verwarring over de vraag waarover Provinciale Staten feitelijk besluiten. Ook de financiële memo hielp daarbij niet, omdat daarin vooral stond dat de financiële impact onbekend is. Hij vraagt GS daar bij volgende voordrachten meer context en ten minste een grove inschatting mee te geven.

645

De heer **Valk** (BBB) plaatst daarbij de kanttekening dat moeilijk vooraf te begroten is hoeveel meldingen of taxatieverzoeken in de toekomst zullen worden gedaan.

650

De heer **Van der Heijden** (D66) verduidelijkt dat zijn punt vooral ziet op de informatievoorziening aan Provinciale Staten. Hij begrijpt dat de toekomst onzeker is, maar vindt dat een globale duiding kan helpen om misverstanden te voorkomen en het debat beter navolgbaar te maken.

655

De heer **Wallaart** (PvdA) bedankt de gedeputeerde voor de poging om meer context te geven, maar vraagt waar de commissie nu staat. Hij vindt behandeling in de commissie Landelijk Gebied wenselijk voordat Provinciale Staten een besluit nemen, omdat anders het risico bestaat dat het debat in PS opnieuw vanaf het begin wordt gevoerd.

660

Gedeputeerde **Rommel** licht toe dat BIJ12 blijft innoveren om taxaties makkelijker te maken, onder meer door te kijken naar nieuwe technieken. GS sluiten voor dit voorstel echter aan bij de bestaande structuur: wie schade meldt en een taxatie aanvraagt, krijgt die taxatie via BIJ12. Volgens haar zijn er twee sporen te onderscheiden. De Legesverordening gaat nu over de vrijstelling voor taxatieaanvragen waarbij geen vergoeding volgt, terwijl de bredere vraag naar faunabeheerplannen, beleidsregels en de onderbouwing daarvan in de commissie Landelijk Gebied of in een technische briefing kan worden besproken. Zij stelt voor de aanpassing van de Legesverordening wel door te laten gaan.

665

De **voorzitter** geeft aan per abuis gedeputeerde Rommel al het woord te hebben gegeven, terwijl er nog twee fracties zijn die een inbreng in tweede termijn hebben.

670

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) is overtuigd van de provinciale noodzaak van de data, maar niet van de veronderstelling dat de gekozen route mensen voldoende motiveert om schade zonder recht op tegemoetkoming te melden. Zij vraagt daarom om richting inwoners duidelijk te communiceren

675

waarom de provincie deze informatie nodig heeft voor faunabeheerplannen en dat melden kosteloos kan.

680 De heer **Heijnen** (CDA) vindt het goed om de inhoudelijke kant nog in de commissie Landelijk Gebied te bespreken. Voor de voorliggende voordracht is hij door de toelichting overtuigd geraakt om in te stemmen. Wel vraagt hij GS om bij vergelijkbare voorstellen in het vervolg meer toelichting te geven; in deze voordracht werd de wijziging volgens hem te veel als puur technisch gepresenteerd, terwijl de commissie duidelijk behoefte had aan meer context.

685 Mevrouw **Poot** (VVD) begrijpt waarom de Legesverordening wordt gebruikt, maar wil meer helderheid over mogelijke alternatieven. Zij vraagt of is onderzocht of schade ook op andere manieren kan worden gemeld en, zo ja, waarom die alternatieven niet geschikt zijn. Als dat nog niet is onderzocht, vraagt zij of het zinvol is dat alsnog te doen.

690 De heer **Valk** (BBB) vraagt of het niet juist logisch is om taxaties via BIJ12 te laten verlopen, omdat deze organisatie de expertise heeft en voor alle provincies werkt. In zijn ogen ligt het voor de hand om hetzelfde proces te hanteren voor schade die wel en schade die niet wordt vergoed.

695 Mevrouw **Poot** (VVD) verduidelijkt dat haar vraag niet gaat over het vervangen van BIJ12, maar over de manier waarop schade wordt gemeld. Volgens haar is de centrale vraag of de gekozen methode daadwerkelijk het meest geschikt is om de schade goed in beeld te krijgen.

De **voorzitter** geeft aan dat deze discussie in de commissie Landelijk Gebied gevoerd zou moeten worden.

700

Tweede termijn Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat GS juist hebben gekozen voor aansluiting bij het bestaande en bekende proces. Schade wordt rechtstreeks via de website van BIJ12 gemeld en leidt tot een taxatieaanvraag; daarvoor is normaal gesproken leges verschuldigd. De voorgestelde wijziging regelt alleen de vrijstelling daarvan. Volgens haar zou het onnodig ingewikkeld worden om daarnaast een ander systeem op te zetten.

705

De **voorzitter** brengt de commissie terug naar de procedurele afronding van het agendapunt. Hij vraagt of de voordracht als hamerstuk naar Provinciale Staten kan worden doorgeleid, mede omdat de inhoudelijke discussie over faunabeheer en de onderbouwing van faunabeheerplannen volgens hem afzonderlijk in de commissie Landelijk Gebied kan worden geagendeerd.

710

De heer **Kes** (SP) vraagt of daarmee ook vaststaat dat het onderwerp daadwerkelijk terugkomt in de commissie Landelijk Gebied.

715

De **voorzitter** antwoordt dat de agendacommissie de agenda bepaalt. Als een Statenlid of fractie het onderwerp daar agendeert, ligt het volgens hem voor de hand dat het in Landelijk Gebied wordt besproken.

720 De heer **Wallaart** (PvdA) stelt voor, gezien de discussie, de voordracht als besprekstuk te agenderen voor de Provinciale Statenvergadering van 5 oktober 2026. Hij vindt het te snel om de

voordracht als hamerstuk door te geleiden zolang fundamentele vragen over de achterliggende systematiek nog niet volledig zijn besproken.

725 De **voorzitter** wijst erop dat één fractie voldoende is om een voordracht niet als hamerstuk door te laten gaan. Hij vraagt de heer Wallaart wel of hij al kan aangeven of een motie of amendement wordt overwogen, omdat dat gebruikelijk is wanneer een stuk als bespreekstuk wordt doorgeleid.

730 De heer **Wallaart** (PvdA) antwoordt dat hij daar nog over moet nadenken en dit eerst met zijn fractie wil bespreken. Hij vindt dat de discussie in de commissie niet vanzelfsprekend tot de conclusie leidt dat het voorstel voldoende is uitgediscussieerd. Volgens hem wringt het om de verordening al aan te passen, terwijl inhoudelijke vragen over het doel, de werkwijze en de gevolgen nog openstaan.

735 De **voorzitter** vat samen dat in het debat wel een onderscheid is aangebracht tussen de technische aanpassing van de Legesverordening en de bredere beleidsdiscussie over faunabeheer. Hij geeft de heer Wallaart de ruimte om bij zijn standpunt te blijven, maar wijst erop dat dit betekent dat de voordracht in Provinciale Staten opnieuw inhoudelijk aan de orde komt.

740 De heer **Valk** (BBB) vraagt of de voordracht niet toch als hamerstuk kan worden aangemerkt, met de mogelijkheid voor de PvdA om het stuk later alsnog te onthameren als daar aanleiding toe is. Hij vraagt zich af wat Provinciale Staten nog precies moet bespreken bij een voordracht die volgens hem vooral ziet op de vraag of leges wel of niet worden geheven; de bredere procesvragen horen wat hem betreft eerder thuis in de commissie Landelijk Gebied.

745 Mevrouw **Vonck** (PvdD) vraagt of de evaluatie na twee jaar ook kan betekenen dat de vrijstelling slechts voor twee jaar geldt. Zij wil weten of daarvoor een motie of amendement nodig is, of dat dit binnen de voorgestelde regeling kan worden vastgelegd.

750 Voor zover gedeputeerde **Rommel** dat op dat moment kan overzien, kan de vrijstelling niet eenvoudig tijdelijk worden vastgesteld; na evaluatie zou de verordening zo nodig opnieuw moeten worden aangepast. Zij houdt daarbij een voorbehoud.

755 De **voorzitter** wijst erop dat het stuk eventueel als hamerstuk kan worden doorgeleid en later, bijvoorbeeld in het Presidium, nog kan worden onthamerd als fracties daartoe besluiten. Daarmee schetst hij een mogelijke tussenroute.

760 Mevrouw **Schneemann** (Volt) geeft aan dat het voor haar fractie te vroeg is om de voordracht als hamerstuk door te geleiden. Zij overweegt een motie om te onderzoeken hoe het proces in de toekomst eenvoudiger kan worden ingericht en vindt dat daarover eerst duidelijkheid moet komen.

765 De heer **Van der Heijden** (D66) merkt op dat de Legesverordening en tarieventabel jaarlijks kunnen worden aangepast. Als na twee jaar uit de evaluatie blijkt dat de vrijstelling moet worden teruggedraaid, kan dat volgens hem via een latere wijziging, mits de evaluatie tijdig beschikbaar is voor de besluitvorming over de tarieventabel.

De **voorzitter** concludeert dat het agendapunt voldoende is besproken. De voordracht wijzigingsbesluit Legesverordening Noord-Holland 2026 zal als bespreekstuk worden doorgeleid naar de Provinciale Statenvergadering van 5 oktober 2026. Volt heeft een motie aangekondigd. De samenvatting van deze bespreking zal aan de stukken van de Provinciale Statenvergadering worden toegevoegd.

8 A-agenda Recreatie (recreatie & toerisme en recreatieschappen)
8.a Recreatie: Voordracht zienswijze Provinciale Staten op de organisatieverordening, de algemene verordening & de legesverordening van vier recreatieschappen

Toelichting:
De besturen van de recreatieschappen Alkmaarder- en Uitgeestermeer, Groengebied Amstelland, Spaarnwoude en Twiske-Waterland hebben de voorstellen tot wijziging van de organisatieverordening, de algemene verordening en legesverordening toegezonden aan Provinciale Staten opdat zij in staat worden gesteld hun zienswijze op deze voorstellen kenbaar te maken.

Behandelveorstel:
PS adviseren over de voordracht zienswijze op de voorgelegde verordeningen recreatieschappen.

Eerste termijn commissie
De heer **Van der Heijden** (D66) is blij dat de commissie weer over recreatie spreekt. Hij hoopt dat met deze zienswijze het governancevraagstuk rond de recreatieschappen kan worden afgerond, zodat de aandacht weer kan uitgaan naar versterking van de schappen en de omgang met recreatiedruk bij bevolkingsgroei. D66 ziet tijdens werkbezoeken dat recreatieschappen moeite hebben om hun basisverplichtingen na te komen en recreatie mogelijk te houden, terwijl natuurbeheer daar vaak nog bovenop komt.

De fractie steunt de zienswijze van GS, omdat Twiske-Waterland de verordening volgens hem niet gelijkluidend heeft gemaakt aan die van de andere drie recreatieschappen.

Mevrouw **Oulad Hadj** (PvdA) kan zich vinden in de actualisering van de verordeningen en in het streven naar harmonisatie. Zij vindt het positief dat meer duidelijkheid wordt geboden over leges, zodat inwoners, verenigingen en ondernemers vooraf weten welke kosten zij kunnen verwachten. De PvdA vraagt waarom bij Twiske-Waterland op onderdelen verschillen blijven bestaan ten opzichte van de andere recreatieschappen en of daarvoor inhoudelijke redenen zijn. Daarnaast vraagt zij of de aandachtspunten rond aanvullende kosten en communicatie daarover vóór definitieve vaststelling voldoende worden verduidelijkt.

De heer **Klein** (ChristenUnie) steunt de harmonisering, maar vindt het proces opmerkelijk. Volgens hem lijkt een technisch probleem nu via een zienswijze van Provinciale Staten te worden hersteld. Hij vraagt gedeputeerde Rommel hoe het heeft kunnen gebeuren dat harmonisatie was afgesproken, maar één recreatieschap dit kennelijk niet in de stukken heeft verwerkt.

Mevrouw **Van der Helm-Chandansingh** (50PLUS) onderschrijft dat de legesverordeningen van de vier recreatieschappen worden aangescherpt op onder meer leesbaarheid, termijnen en teruggaveregels. Dat versterkt volgens haar de rechtszekerheid van inwoners en ondernemers.

815 Over de organisatieverordening volgt 50PLUS het advies om geen zienswijze in te dienen.

50PLUS heeft wel een aantal vragen. De fractie wil wel weten hoe de bestuurlijke aansturing en verantwoording richting de besturen en uiteindelijk richting Provinciale Staten worden geborgd nu het bestuursbureau en de werkgevers verdwijnen en de ambtelijke adviescommissie meer
820 verantwoordelijkheid krijgt als ambtelijk opdrachtgever richting Recreatie Noord-Holland. Ook vraagt zij of de bestuurlijke herstructurering gevolgen heeft voor toegankelijkheid en onderhoud van voorzieningen in de recreatiegebieden, die voor veel inwoners, waaronder ouderen, belangrijk zijn om te wandelen en te fietsen.

825 De heer **De Vries** (VVD) kan zich vinden in het voorstel om een zienswijze in te dienen op de Algemene Verordening en de Legesverordening van de vier recreatieschappen. Uniformiteit levert volgens de VVD een efficiëntieslag op in de uitvoering.

Ook hij vraagt waarom Twiske-Waterland afwijkt, of dit recreatieschap nog met een aanpassing
830 komt en of GS daarop zullen aansturen.

Over het vervallen van het bestuursbureau merkt hij op dat de positie van de deelnemers wordt versterkt en dat dit een actievare ambtelijke rol vraagt. De VVD gaat er vooralsnog van uit dat dit binnen bestaande middelen en tijd kan worden opgevangen en begrijpt dat GS op dit onderdeel
835 geen inhoudelijke zienswijze indienen.

De heer **Valk** (BBB) kan eveneens instemmen met de voorgestelde zienswijze. Wel ziet hij dat door het opheffen van het bestuursbureau en de gewijzigde rol van de adviescommissie een zwaarder accent komt te liggen op opdrachtverlening, controle en voorbereiding van
840 bestuursvergaderingen. Hij vraagt GS hoe wordt voorkomen dat deze efficiëntere werkwijze leidt tot minder bestuurlijke grip voor de deelnemers en gekozen volksvertegenwoordigers.

Eerste termijn Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde **Rommel** deelt de wens om de discussie over governance af te ronden en weer te spreken over recreatie zelf, de recreatiedruk en het belang van de gebieden.
845

Over Twiske-Waterland licht zij toe dat de provincie geen meerderheid heeft in de recreatieschappen en dat met de zienswijze een fout in de stukken richting het bestuur wordt hersteld. Voor alle recreatieschappen is juist dezelfde governance beoogd.
850

Over het bestuursbureau schetst zij dat dit ooit is ingesteld om de communicatie tussen recreatieschappen, het bestuur en Recreatie Noord-Holland te verbeteren en opdrachten richting Recreatie Noord-Holland te organiseren. Die oplossing heeft volgens haar niet zo gewerkt als gehoopt. In deze periode is daarom opnieuw bekeken of dit bestuursbureau nog nodig is. De
855 conclusie is dat de opdrachtverlening en het gesprek met Recreatie Noord-Holland beter ambtelijk kunnen worden georganiseerd. Volgens de gedeputeerde heeft deze wijziging geen gevolgen voor recreanten; het gaat om de manier waarop bestuurlijk en ambtelijk het gesprek over beheer en onderhoud wordt gevoerd.

860 Op de vragen van de PvdA over aanvullende kosten bij leges antwoordt gedeputeerde Rommel dat de leges met deze wijziging kostendekkend zijn. Als aanvullende onderzoeken nodig zijn,

865 wordt daarover met de aanvrager gecommuniceerd, waarna de aanvrager zelf kan bepalen wat te doen. Zij vindt het positief dat de verordeningen nu in alle schappen gelijk worden getrokken, ook al verschillen de schappen in de praktijk. Daardoor kan het bestuur zich volgens haar weer richten op de inhoudelijke gesprekken waar het in de recreatieschappen om moet gaan.

870 De **voorzitter** concludeert dat het agendapunt voldoende is besproken. De [naam voorstel] zal als hamerstuk worden doorgeleid naar de Provinciale Statenvergadering van 5 oktober 2026. De samenvatting van deze bespreking zal aan de stukken van de Provinciale Statenvergadering worden toegevoegd.

9 Rondvraag gedeputeerde Rommel

875 Voorafgaand aan de vergadering zijn er geen rondvragen ingediend aan gedeputeerde Rommel. Dit agendapunt is vervallen.

10 Sluiting

880 De **voorzitter** dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 15.50 uur.

Sluiting om 15.50 uur.